

Naročnina listu:
 Celo leto . . . K 50.—
 Pol leta . . . „ 26.—
 Četril leta . . . „ 13.—
Zunaj Jugoslavije:
 Celo leto . . . „ 66.—
Posamezne številke
 na štirih straneh 60 v.
Uredništvo i. upravništvo:
 Maribor, Koroška ulica
 št. 5. — Telefon št. 220.

STRAŽA

Neodvisen političen list za slovensko ljudstvo.

Inserati ali oznanila
 se računajo po K 1.80
 od enoredne petivrstice;
 pri večkratnih oznanilih
 — popust —
 „Straža“ izhaja v pon-
 deljek, sredo in petek.
 Rokopisi se ne vračajo.
 Z uredništvom se more
 govoriti vsak dan od
 11. do 12. ure dopoldne.

50. številka.

Maribor, dne 12. maja 1920.

Letnik XII.

Brez krmila in brez resnih ciljev.

„De mortuis nihil, nisi bene“ je sicer rekel naš voditelj dr. Korošec o slovenskem delu Jugosl. demokr. stranke. Toda od časa, do časa je treba pribiti delo reprezentantov te stranke in njenega časopisja.

Odkar je odstavil Ribnikar na Zerjavovo povelje z vodilnega mesta svojega krušnega očeta Tavčarja ter dvignil na to mesto Zerjavovega in Pribičevičevega „možička“ Kukoveca, je slovensko krilo „državotvorne“ stranke v resnici brez krmila in brez resnih ciljev. Vsak posameznik, še bolj pa vsaka stranka, se mora pri vsakem svojem koraku zavedati, kaj hoče doseči, poznati mora pota k svojim ciljem in znati mora uporabljati sredstva v njihovo dosego. Vsega tega pri „pomlajeni“ liberalni stranki ni.

Stranka se imenuje „državotvorna“, pa se veže z najhujšimi notranjimi nasprotniki države in družabnega reda, s komunisti. Iz slepega sovraštva, iz maščevalnosti in iz onemogle jeze nasproti današnjim vladnim predstaviteljem v naši pokrajinski in centralni vladi pustijo ti ljudje v nemar državo in pozabijo ali pljunejo na svoja lastna politična načela. Resničen demokrat se vendar ne more zavzemati in niti direktno, niti indirektno podpirati diktature enega stanu. Zagovornik pravne kontinuitete ne more niti podpirati, niti simpatizirati z nasilnimi socialnimi revolucijami, temveč mora ostati na temelju evolucije! Vse to je neznano našim demokratom v dejanju.

Ali ni značilno da je dr. Kramer operiral proti nam v Beogradu najbolj z orožjem: republikanci so, zato ne zasluži zaupanja. Prav istočasno pa so ti natočevalci v najtesnejšem objemu z oficijelno republikansko stranko Jaša Prodanoviča in volijo po Hrvatskem v Zagrebu, Osijeku in drugod komuniste za župane! Na eni strani laskanje, resnično ali navidezno lakajstvo nasproti dinastiji samo zato, da bi jo zlorabljali v svoje osebne ambicije, na drugi strani pa podpiranje in favoriziranje ravno tistih elementov ki izključujejo monarhijo in dinastijo!

Brez krmila in brez cilja so se pokazali mladini pri demokratični stranki tudi ob zadnjem štrajku. Pravijo, da so narodni in državotvorni, pa so podpirali s svojo pisavo in s svojimi izjavami v javnosti in v družbi to stavko, ki je imela za cilj rušiti državo in zaslužiti tujim narodom in enemu razredu teh tujih narodov našo domovino. Prav značilne so v tem oziru tudi interpelacije dr. Kukoveca in Adolfa Ribnikarja!

Stranka hoče baje tudi vzgajati ljudstvo politično in нравno ter dvigniti njegovo izobrazbo! Kaj dela v tem oziru mladinsko liberalno časopisje posebej „Domovina“, „Nova doba“ in „Mariborski delavec“? Ton njihov je surov in prostaški, laž pa njihovo najboljšo orožje. In kakor ti, tako delajo njihovi zavezniki, somišljeniki in politični štipendisti v Beogradu pri „Pravdi“, „Demokratiji“ in „Beogr. dnevniku“ ter v Zagrebu v „Rječi“. Našemu narodu in državnemu nasprotniku ni treba nič drugega, kakor da zbere te imenovane liste, posebej še od zadnjih par mesecev in tednov, pa ima v rokah možnost, da dokaže našo kulturno inferiornost. Nam seveda je to tudi en dokaz več, da ta liberalni laždemokratizem ni zmožen vzgajati niti politično, niti нравno našega ljudstva in mu nemore nuditi tudi nobene prave izobrazbe. Da so takšni ljudje zapravili pravni naslov za politično vodstvo ljudstva, je več kot samoumevno. Ni čuda torej, ako se razgubljajo njihovi redko sejani pristaši, kajti kaj zamorejo pričakovati od vodstva, ki v svoji taktiki pozabi vsa načela, samo na svoj ljub! „jaz“ ne! Gesta za druge, dejanje za sebe, to ne velja in označuje samo ljudi brez krmila in brez občedravljanjskih ciljev, ljudi brez resničnega narodnega in socialnega prepričanja in čustvovanja. Takšni ljudje vržejo v svoji politični nezrelosti bakljo v skupno državno hišo, pa niti ne pomisljijo, da bo pogorel z njo njihov klavirni politični kozolec.

Zadostiti svoji pohlepnosti in svoji vladoželjnosti, ko so nezasluženo došli na krmilo, zbijati in brcati kakor nevzgojen otrok, ko so po lastni krivdi in lastni „zaslugi“ morali krmilo dati iz rok, ker so o-

kvarili državno upravo, našo prehrano, našo trgovino in naše finance, to je začetek in konec njihovega političnega delovanja in njihove modrosti. Politični sadizem bi lahko nazvali takšno početje. Ali je potem čudno da morajo v lastnih vrstah vstati ljudje ter takšnemu vodstvu poklicati v spomin program in do stojnost. Ali ni samoumevno, da opozorijo vodstvo, da stranka ne sme biti ne politična vlačuga, ne cunja, s katero se obriše vsaka deska?!

Sirankarske skode mi od opisanega ravnanja „Demokratov“ ne bomo imeli, toda nam je žal posameznikov v našem narodu, ki dobivajo v besedi in tisku laž in obrekovanje ter skrajno surovost za hrano od ljudi, ki se ponašajo z naprednostjo, humanizmom in prosvitljenostjo ter imajo formalna izpričevala svoje „akademske izobrazbe“.

Katoliški dom v Mariboru.

Društvo „Katoliški dom v Mariboru“ je imelo pred kratkim svoj občni zbor. Podalo je poročilo o delovanju in o denarnem stanju, ter izvolilo sledeči odbor: Predsednik: stolni prošt M. Matek, podpredsednik dr. A. Medved, tajnik A. Krepek, blagajnik prof. Bogovič; Odborniki: prof. Vreže, J. Gajšek, Karba, Ver, Cvahte, Veras; Pregledovalci računov: stolni župnik F. Moravec in ravnatelj dr. Jerovšek. Že okoli leta 1900 so sklenili možje, med njimi rajni stolni prošt L. Herg, stolni dekan dr. Križanič, dr. Mlakar, sedajni stolni prošt M. Matek in drugi, ki so takrat vodili v Mariboru in na Spod. Stajerskem delo na kršč. social. polju, da zgradijo v Mariboru primerno društveno hišo, „Katoliški dom“, ki bi naj postal kulturno središče katol. narodnih organizacij na Spod. Stajerskem. Da vzbude v širšem občinstvu zanimanje za ta načrt in pridobe potrebnih denarnih sredstev, so ustanovili društvo „Katoliški dom v Mariboru“, ki je nekaj časa živahno deloval, potem pa v neugodnih razmerah, posebno med vojsko za spalo. Toda misel ne sme zaspati in novi odbor se hoče resno in odločno lotiti dela.

Katoliški dom je za nadaljni razvoj našega društvenega življenja posebno v Mariboru nujno po-

LISTEK.

Dr. Leop. Lénard.

Kako je Niko Dragoš postal poslanec!

Dalje.

Nebo se je prevedrilo, v izbici nimam kaj početi torej grem na prosto. Ob cesti ni drugega človeškega bivališča v bližini, zagledam stransko pot, stopim nanjo in kmalu zagledam pred sabo obrise male cerkvice. Ko pridem do nje, obstanem presenečen. Cerkevica je vzhodnega obreda, znak da sem med Uskoki — srbskim prebivalstvom, ki je nekoč pred turško grozo pribežalo v naše krje — toda grozno je revna, od strehe so samo še sledovi, notranje opravne manjka. Korakam dalje po skalni poti, tu in tam čepa za podmoli male hišice, a človeške duše ne zagledam. Kjer je cerkev, mora biti tudi župnišče, mislim si — ter gledam po hišicah, katera bi bila najbolj podobna prestolnici župnika. Na podmolu nekoliko večja hišica od drugih. Vzgleda, snažneje — tote bo župnišče — mislim si, in vstopim. Nos imam po navadi dober, zadel sem prav, z gospodom se srečava in pozdraviva že v veži. Predstavite si moj položaj: Na meni visi velika, rujava suknja starega vlaha, hlače vse polne blata, klobuk nikomur podoben, dlani obe vse razpraskani in kri curlja neprestano iz številnih, če prav malih ran. Delal sem tako lahko mišljeno, da sem se šele sedaj zavedal, kakšno strahilo sem. K sreči je bil tudi gospod tako presenečen, da ga menda ni odbijala moja zunanost. Povedal sem mu, da sem iz Ljubljane in grem v Crnomelj, a on naredi zelo presenečen obraz, ter prične:

„Kaj pa mislite prav zaprav z nami? Zadnjič je bil tukaj dr. Zupanič in je meril dedom in babam črepinje, sedaj ste prišli Vi? Kaj bo z nami?“

Razumel sem takoj. Gospod je nekaj slišal, da se je nekoč poprej sprožilo v kranjskem deželnem zboru vprašanje Zumberka in Marindola in sklenilo, da se s Hrvatsko uredi to mejno vprašanje. Obenem so se v Beogradu spomnili, da žive tukaj še ostanki srbskih Uskokov in da je ta okolica tista točka, kjer se je pred stoletji začela staroslavna vojna granica, ter so poslali belokranjskega domačina, v Beogradu živečega dr. Zupaniča, ki je po poklicu arheolog, da pogleda te ljudi, a on jim je zvest svojemu poklicu pričel meriti in otipavati črepinje. Tako je pozabljeni in zapuščeni Zumberk naenkrat postal predmet zanimanja vseh treh plemen našega naroda in govornice so začele svigati med ljudstvom. A ravno v tem času se prikažem v župnišče jaz, krvav, blaten in v vlaški suknji. Hitro se torej odločim nastopiti v ulogi kranjskega emisarja.

„Kaj“, odvrnem — „kar anektirali vas bomo in okupirali.“

„Vi Kranjci!“

„Da, mi Kranjci.“

„A kako?“

„V ljubljanskem deželnem zboru sklenemo, pošljemo naše ljudi, da vas zasedejo in potem proglašimo na slovesen način aneksijo.“

„A kaj boste potem naredili z nami?“

„Naj prej bomo popravili streho na cerkvi, da vam ne bo teklo na oltar, potem bomo vam nakazali plačo dvakrat večjo, kot jo imate sedaj . . . vse drugo pa potem po vrsti.“

Gospod je bil takoj zadovoljen in navdušen je se mu je bralo na obrazu. Okrog se je nabrala cela družina, otrok sem naštel do sedem, a mogoče, da jih je bilo več. Gospod papa mi jih je predstavil po vrsti — bili so čedni in uljudni. Potem se pa, začne pogovor.

„Kako pa opravljate v cerkvi službo božjo, ker ni ne strehe, ne opravne?“

„Opravo sem prenesel v svojo sobo in mašujem doma, ker je cerkev preveč razbita.“

Odpre vrata in mi pokaže sobo, kjer je stal v kofu oltar.

„Od česa pa pravzaprav živite?“

„Moški so šli v Ameriko, pa pošiljajo domov del zaslužka. Doma so skoraj izključno le ženske in otroci.“

„Kdo pa pravzaprav vlada nad vami?“

„Nimamo nobenega gospodarja. Kranjci pravijo, da moramo biti Kranjci, Hrvatje trde da smo Hrvati, a ne spadamo nikamor.“

„Kako pa gre kar brez vlade?“

„Gre vse eno. Zandarji pridejo enkrat od ene plati, enkrat od druge, pa skrbje za red. Cerkve nimamo, je v podrtiji, šole nimamo, samo jaz učim otroke, ki prihajajo k meni, pota nimamo nobenega, pogledite“, pokaže mi skozi okno ozko, kozjo stezo, „to je edina pot v naši občini. Kjer nič ni, tudi nobene vlade ni potreba, če pa kdo kaj naredi, ga lahko prime tisti birič, ki hoče.“

Poslovim se od prijaznega gospoda in od lepega, od Boga in ljudi pozabljenega Zumberka, po iščem zopet staro, postrežljivo Vlahinjo, ki je medtem z veliko gorečnostjo prala in snažila mojo obleko, se preoblečem, stisnem ženici, ki se je silno branila, da sem jo komaj prisilil, v roko srebrno kronico, sedem na kolo in odrinem proti Metliki.

Nebo se je prevedrilo, pot je bila silno blatna in slaba in peljala je ves čas v strmih ovinkih navzdol. Zdrčim mimo Metlike, da je nimam niti časa pogledati, vstavim se samo med potjo v župnišče v Podzemlju, kjer sem imel opravke. Prijazni župnik mi prinese na mizo, grozdja, a kakšnega grozdja. Po taki vožnji, upehanosti in utrujenosti je bilo to pravo mazilo. Vstaviti sem se hotel samo mimogrede, toda pri takih razmerah teče čas hitro, da se človek skoraj ne zave kedaj in kako, ko sedem zopet na kolo, opazim, da se že mrači in izginja dan nekje za ovinki onkraj Gradaca. Ob enem opazim, da je dotično grozdje namazalo v resnici nekoliko preveč, a še bolj neprijetna je bila opazka, da pričinja zopet naletavati dež . . . lahko sicer in tiho, toda vztrajno.

Dalje prihodnjič.

treben. Dosedanji društveni prostori nam postajajo premajhni, tako, da smo ob vsaki večji prireditvi vezani na milost ali nemilost ljudi, ki so nam dostikrat nasprotni. Da, ne le premajhni, temveč tudi skrajno neprimerni so ti prostori. Nahajajo se v najbolj zakotnih in neprimernih ulicah, tako da smo nasprotnikom v zasmeh in celo lastnim boljšim pristašem v spodrta. Ko bi imeli vsaj bolj primerno in dostojno zbirališče, nam pravijo.

S celega Spod. Stajerja, sedaj tudi s Prekmurja, prihajajo naši ljudje v Maribor k raznim poučnim tečajem, shodom, večjim zborovanjem, a človeka je kar sram, če jih vidi se zbirati v teh zaduhlih, nizkih, nezdravih prostorih, ki so bolj podobni podzemeljskim kletem, kakor društvenim prostorom, ki bi naj dvigal samozavest, ponos in bodril navdušenje in veselje do društvenega dela. Oasi potikanja in skrivanja po najbolj zakotnih in neokusnih ulicah in prostorih morejo tudi v Mariboru za katoliško narodno društveno življenje enkrat prenehati. Da si postavimo v dolednem času primerne, dostojne društvene prostore, to zahteva naš ponos, zahtevajo ra-

zmere, zahteva zdrav razvoj našega društvenega življenja. Delavstvo, organizirano v Jugoslovanski strokovni zvezi, je sklenilo žrtvovati, kolikor le mogoče v ta namen. Upamo pa, da nam bodo pomagali tudi drugi naši somišljeniki in prijatelji v mestih in na deželi, naši denarni zavodi, naše organizacije, naše duhovništvo — na vse te se obračamo z iskreno prošnjo, da nam pošiljajo kamenčke, male po 100 K, še ljubše se nam veliki po 1000 K; nvaložno sprejemmo seveda vsak najmanjši dar, da dom skupaj si zgradimo, ki skupno bo ognjišče, skupno delališče in skupno branišče. Pri raznih slavnostih, prireditvah, primernih priložnostih zbirajte za Katoliški dom v Mariboru. Prispevki naj se pošiljajo: Katoliški dom (prof. Bogovič) Maribor, Slemškov trg št. 16. Imena dobrovoljcev se bodo objavila v naših časopisih, za žive in mrtve dobrotnike se bo služila vsak prvi petek v mesecu ena sv. maša.

Odbor društva „Katoliški dom v Mariboru“.

M. Matek, preds., prof. Bogovič, blag.

Politične vesti.

Jugoslavija.

Po najnovejših poročilih iz Beograda bo Vesničeva misija za sestav koncentracijske vlade vendar le uspela. Sodijo, da bo dosežen med strankami sporazum v najkrajšem času. Število ministrskih portfeljev na razne stranke je že rešeno, o osebah se pa še vrše porazgovori. Parlamentarna zajednica bi pripadlo devet ministrov, demokratom in dr. Smodlakovi skupini pa osem. Ako bi pa Smodlaka ne vstopil v vlado, pripadejo tej skupini odločeni portfelji parlamentarne skupini.

Demokrati kandidirajo svojim ministrom: za notranje posle Draškoviča ali Davidoviča, za agrarno reformo dr. Krizmana, za prosveto pa Pribičevića. Tudi ime dr. Kukovca kot bodočega ministra se imenuje, vendar pa njegov delokrog še ni določen.

Jugoslovanskemu klubu prisojajo 1 do 2 mandata. Narodni klub bi pa dobil 2. Parlamentari zahtevajo, da ostane dr. Korošec tudi v novem kabinetu pri prometu, daš bi mu demokrati radi vrnili po Bukšegu zavoženo prehrano, katere se brani tudi dr. Korošec.

Ako se bo te dni posrečilo skovati koncentracijo, bo takoj sklican parlament.

LDU Beograd, 10. maja. Danes opoldne je izšla prva številka neodvisnega dnevnika „Progres.“ List prinaša na čelu z debelimi črkami nastopno: Dosti je pogajanj! Vsa dežela zahteva najodločnejše, da se preide preko strank in osebnih razlik ter se sestavi skupna vlada, ki bo edino jamstvo za svobodne volitve, ki bo predložila zakon za ustavotvorno skupščino ter razpisala volitve. To je edina zasluga, ki jo morejo današnje stranke storiti državi, preden dobi besedo narod.

Kje bise naj rešilo jadransko vprašanje? LDU Beograd, 10. maja. Kakor se doznava, je naš minister za zunanje stvari, Trumbić, odpotoval v inozemstvo, da se sestane s italijanskim ministrom za zunanje stvari, Scialojo. Uradno se še ne ve, v katerem mestu se bo vršil ta sestanek. Poročalo se je že, da bo v mestu Via Reggia ali v mestu Sestri Ponente. Ker pa stoji naša delegacija na stališču, da naj se vrši konferenca na nepri-stranskem ozemlju, bo za ta sestanek določeno najbrže kako mesto v Švici.

LDU Beograd, 8. maja. Govori se, da ostane dr. Laganja tudi nadalje ban, akoravno pride do koalicijske vlade.

LDU Beograd, 8. maja. Dr. Smodlaka je odložil mandat kot delegat na mirovni konferenci.

LDU Beograd, 8. maja. „Balkan“ piše pod naslovom „Kdo je povzročil stavko?“. Mitrovička „Srbija“ javlja, da je vodja vinkovških komunistov, dr. Istvanović, izjavil pred pričami, da je stavko v Zagrebu vprizoril vodja zagrebskih demokratov, urednik „Riječi Srbov, Hrvatov in Slovencev.“

Izid volitev v Hrvatski in Slavoniji. LDU Beograd, 10. maja. Na podlagi uradnih podatkov je uspeh občinskih volitev v Hrvatski in v Slavoniji nastopen: Parlamentarna zajednica 1335 mandatov, demokratsko-socialistični blok 769, neo-

Dnevne vesti.

Nemški komunisti na državni meji. Iz Sent Ilje v Slov. gor. nam pišejo: Po dolgem odlašanju je oblast vendar enkrat stopila na prste vratarjema na tukajšnji železniški postaji, bratoma Witzany Hansu in Karlu. Širila sta z vsa drznostjo prekucuske misli in nastopala proti Slovincem kot kak turški paša. Kar javno sta govorila, nad katere Slovence bodo šli komunisti, če se štrajk posreči. Kakor ju je vzgojil veliki germansko-tevtovski bog, tako drzno in obholo sta odklanjala celo sedaj v Jugoslaviji slovensko govorico. „Nur deutsch! Nur deutsch!“ Naš „Slovenski Gospodar“ je že zadnjič pisal, da je za državo zelo „dobro“, da ima železnica tik pred Spiljem nastavljen take ljudi. Witzany je vedno brez dovoljenja smukal v Nemško Avstrijo. Kar očitno sta ta dva človeka pridigovala neukim ljudem: „Tu bo še zopet vse nemško, kmalu spadamo pod Nemško Avstrijo.“ No, sedaj je oblast napravila temu konec.

Hans Witzany je tisti človek, ki je drzno nastopal svoj čas proti dr. Korošcu na naši postaji, ki je napadel kaplana Goloba in ki je bil med ovaduhi proti poročniku-Slovincu g. Cirilu Skvarča. Brata Witzany sta pristojna v Nemško Avstrijo.

Občni zbor Slov. kmetijske družbe. Glavni odbor je v svoji seji dne 14. aprila t. l. sklenil sledeče: Občni zbor Kmetijske družbe Kranjske, ki je bil sklican dne 30. decembra 1919 in bil s silo prekinjen, da ni mogel rešiti glavne točke dnevnega reda, to je izpembebe pravil, se nadaljuje dne 20. maja t. l. z istimi točkami sporeda, v kolikor niso bile že tedaj rešene. Samo, podružnice na Kranjskem imajo pravico poslati na ta občni zbor tiste zastopnike, ki so bili v letu 1919 določeni v ta namen. Ko bo občni zbor Kmetijske družbe sprejel predloženo izpembebo pravil in bo isto deželna vlada za Slovenijo vzela na znanje, se določi rok za občni zbor Slovenske Kmetijske družbe. Ta se naj vrši jeseni t. l. in na njem se izvoli novo predsedstvo in vsi odborniki. Nanj poslati svoje zastopnike, so upravičene vse podružni-

ce Slovenije, ki so se že ustanovile, oziroma, ki se ustanovijo do 30. junija t. l. in katerih obstoj je glavni odbor v svoji seji potrdil. Število udov, ki so do tega roka pristopili družbi, bo merodajno za ugotovitev števila zastopnikov, ki si jih naj izvoli vsaka podružnica. Na podlagi te izpembebe pravil, bodo samoobsebi umevno razvejljavljena vse v letošnjem letu izvršene volitve podružničnih zastopnikov; vsled tega je glavni odbor sklenil, da se pri vseh podružnicah Slovenske Kmetijske družbe, torej tudi na Stajerskem, Koroškem, Prekmurju kakor tudi na Kranjskem, po 30. juniju t. l. vršijo novi, po paragrafu 30 družb. pravil pravilno sklicani in sklopčni občni zbori, na katerih se na podlagi tedanjega števila podružničnih udov izvolijo zastopniki za družbeni občni zbor. Edino te bo smatrala Kmetijska družba kot pravilno izvoljene in bo dopustila njih udeležbo na občnem zboru Slovenske Kmetijske družbe v jeseni. Toliko v vednost podružnicam, posebno onim na Stajerskem, Koroškem in Prekmurju, da se bodo vedeli ravnati glede občnega zbora Slovenske Kmetijske družbe in pravočasno izvolili (po 30. juniju) pripadajoče jim število zastopnikov za istega. To novejšo navodilo naj velja vsem vodilnim zaupnikom Kmetijske zveze kot končnoveljavno določilo glede podružnic, — Tajništvo K. Z.

Naredbe glede točenja alkohola. Z naredbo celokupne deželne vlade izdana prepoved točenja alkoholnih pijač in njih prodajanje v zaprtih steklenicah se omejuje na žgane spojne pijače. Prestopki teh določil se kaznujejo s takojšnjo ustavitvijo obrata. Poverjenik za notranje zadeve se pooblašča, da sme dovoliti točenje žganih pijač v posameznih planinskih kočah. Mladostnim osebam, ki še niso dopolnile 18. leto svoje starosti, se tudi v bodoče ne sme v javnih lokalih vobče dajati piva ali vina, najs bi bili tudi v spremstvu odraslih. Mladostne osebe, ki še niso dopolnile 18. leto svoje starosti, smejo zahajati v gostilne in kavarne samo v spremstvu roditeljev, odraslih sorodnikov in drugih nadzornih oseb ali na potovanju zate, da se nasitijo. Naredba stopi takoj v veljavo.

Za preskrbo države se je osnovala zadruga z osnovnim kapitalom 30 milijonov dinarjev. Ta zadruga bo imela monopol za preskrbovanje cele države in ona edina bo smela izvažati odvisna živila. Član te družbe lahko postane vsak državljan, vendar pridejo v poštev v prvi vrsti konzumne, poljedelske zadruge in poljedelci. Vsaka delnica znaša 5 tisoč dinarjev, vsakdo pa sme nakupiti največ le 30 delnic. Na vsake tri delnice pride en glas. Zadruga bo preskrbovala s potrebnimi vojsko. Polovico udov uprave voli vlada, drugo polovico pa skupščina zadruga. Zadruga stoji pod državno kontrolo in je od ministrstva že potrjena. Zadruga prične delovati z novo žetvijo.

Plemensko živino za Srbijo bo nabavljalo kmetijsko ministrstvo v naši državi. V svrhu nakupa te živine je odobren kmet. ministrstvu kredit 4 in pol milijona dinarjev.

Za povzdigo svilarske industrije v Jugoslaviji je dovolil finančni minister 5 milijonov dinarjev. V Pančevu se bo osnovalo glavno ravnateljstvo svilarni.

Novih jugoslovanskih bankovcev je došlo z Prage v Beograd kar tri yagone. V kratkem bodo izmenjeni še v prometu stoječi stari avstro-ogrski bankovci.

Sprejem v podoficijsko šolo. Po rešenju ministra vojne in mornarice se bo do 30. maja t. l. sprejelo iz občinstva in vojske do 500 mladeničev za gojenje v četrti pešadijsko podoficijsko šolo v Zagrebu. Za sprejem v to šolo potrebuje kandidat sledeče izkaze: 1. Da je državljan kraljevstva SHS (dokazati z domovnico). 2. Da je rojen na teritoriju Dravske divizijske oblasti (dokazati s krstnim listom). 3. Da je dovršil 16 let in da ni še 20 let starosti prekoračil. 4. Da je dovršil dva razreda gimnazije ali realke a v skrajnem slučaju da je dovršil 4 razrede osnovne šole. 5. Da je dobrega ponašanja in da je nekaznovan (npravstveno spričevalo občine). 6. Dovoljenje očetovo (varuhovo), potrjeno od občine in okrajnega glavarstva. 7. Da je samec. Najzadnji rok za prijave je 30. maj t. l. Na ta dan najpozneje morajo biti prošnje z vsemi navedenimi podatki pri kommandantu 4. pešadijske podoficijske šole v Zagrebu. Kédaj da imajo kandidati odpotovati v šolo, se bo pozneje odredilo.

Celjski Spindler bi rad po svoji lisjaški navedi pomagal svojo golazniško „fineso.“ Ovrigel ni v zadnji notici svoje trditve, ampak se postavil na vzvišeni prestol kulturnega delavca (Spindler je „pesnil“ svoj čas) a la dr. Ivan Lah. Vprašamo javnost: Mar je li častno, da si kulturni delavec dr. Lah, ki sega vsem drugim nad koleno glede kulture, pusti plačevati službo iz mestne blagajne, katere sploh niti izvrševal ni? Koliko je cenil dr. Pfeifer Lahovo kulturno delo, je jasen dokaz njegov izrek: „Niti vedel nisem, da se Lahu res izplačuje plača IX. činovnega razreda.“ In vendar je g. Vilko lastnorčno podpisal Lahov dekret. Demokratom častitamo h kulturnim pesnikom, kot je Spindler in žurnalistom po Lahovem prikroju, ki bi rad živel na mestne stroške, a brez dela. Vpoštevamo kulturne delavce, pa morajo biti res nekaj več kot sta Spindler in dr. Lah!

100 kron za zdravniško potrdilo! V zadnji „Straži“ z dne 5. maja smo poročali, da je nekje v Posavju zdravnik, ki je računl za navadno spričevalo o stavljenju koz 100 K. Resnici na ljubo moramo to notico popraviti v toliko, da je dotični zdravnik zahteval 100 K za spričevalo o lahki telesni poškodbi, ne pa za spričevalo o stavljenju koz. Pač pa je zahteval isti zdravnik za spričevalo o stavljenju koz 10 K, akoravno je bilo cepljenje obvezno in je

občinski urad vsem izdajal taka uradna potrdila se veča brezplačno. Za danes se prizanesemo, da ne objavimo imena, a če bo ta mož, ki ima še silno veliko drugega masla na glavi, veliko rogovilil, ga bo mo neusmiljeno razkrinkali.

Porotniki. Za drugo porotno zasedanje v Mariboru v tem letu, ki se prične 14. junija, so bili izžrebani naslednji porotniki: Glavni porotniki: Vinc Kronvogel, veleposesnik v Gočovi; Stefan Bauman, posestnik v Podovi; Ivan Čuš, posestnik v Hlaponcih; Franc Domiter, posestnik v Grajenšaku; Franc Balon, gostilničar v Pobrežju; Anton Goljat, posestnik in gostilničar v Cirkovec; Alojz Breznik, posestnik v Grabah; Henrik Sollag, posestnik pri St. Lenartu v Slov. gor.; Tomaž Golob, posestnik pri St. Lenartu v Slov. gor.; Ferdo Pukl, posestnik v Rozpohu; Ignac Krajnc, gostilničar v St. Vidu; Peter Trinko, posestnik in gostilničar v Razvanju; Janez Ogrizek, posestnik in gostilničar v Gornji Hajdini; Franc Rožmarin, posestnik v Stojnici; Franc Šterman, posestnik in župan na Humu; Franc Makovec, posestnik v Lukavecih; Lovrene Križanič, posestnik v Hrastju-Mota; Anton Ploj, posestnik v Zitnicah; Karol Svaty, trgovec in posestnik v St. Ilju v Slov. gor.; Anton Golenko, posestnik in trgovec pri Smičlavju; Franc Urbantschitsch, veleposesnik v Cilku; Janez Lorber, posestnik v Vrličah; Alsjz Lentz, trgovec v Ljutomeru; Ivan Petek, posestnik v Hardeku; Ivan Franc, veleposesnik v Poljčanah; Jos. Tomažič, posestnik in oskrbnik v Vuzmetincih; Jan. Vindiš, posestnik na Spodnjem Bregu; Franc Sobel, posestnik v Paričjaku; Franc Stajko, posestnik v Ljutomeru; Anton Sirk, posestnik v Spodnjem Jakobskem dolu; Jakob Zadravec, posestnik in paromlinar v Središču; Anton Petin, lesotrojec v Rušah; Franc Potočnik, mizar in posestnik v St. Ilju v Slov. gor.; Anton Plohl, posestnik v Novi vasi in Matija Kren, posestnik v Stari gori. Nadomestni porotniki: Ivan Zwilling, vrtnar, Martin Gajšek, trgovec, Ludovik Sabukošek, slikarski mojster, Ivo Andraschitz, trgovec, Hubert Misera, stavbeni mojster, Andrej Matzhold, gostilničar, Avgust Blašič, mizar, Jožef Riha, kleparski mojster in Franjo Havliček, lastnik agenture, vsi v Mariboru.

Podravska podružnica SPD v Rušah naznanja, da se vsled sklepa občnega zbora rezervira v Planinski ali Ruški koči le vnaprej plačane sobe, ozir. postelje. Z ozirom na to naj vsakdo, ki želi prenočišča, vpošlje pravočasno na gornji naslov pripadajoči znesek ter natanko označi dan prenočevanja. Prenočišče stane za člane 5 K, za nečlane 8 K. Vkljub temu si pridržuje društvo pravico, da odda plačano sobo drugi stranki, ako naročitelj ne pride do 22. ure v kočo ter ni posebej naznanil čas poznejšega dohoda.

Golica. Koča na Golici (Jeseniška) je otvorjena. Ključavnice (narise) v polnem cvetju! Vse turiste prosimo, da vplivajo na manj prevdarne sopotnike in čuvajo, da se ta znamenitaj in redka cvetoča polja ne pokončavajo, temveč se ta kras in znana nita posebnost Golice ohrani tudi še drugim poznejšim turistom. Planinsko neotesanost, grdo razvado: kakor da mora vsak turist imeti na palici cel šop, „da bi ga bila lahko krava sita“ obsojamo in jo je treba, če ne gre izlepa odpraviti kako drugače — a odpraviti na vsak način; Čuvajmo naše planinske parke!

Aljažev dom, 1000 m, tik pod Triglavom (2864 metrov) bo o Binkoštih že otvorjen. Dobro oskrbovane to postojanko SPD priporočamo ne le samo turistom, temveč tudi kot veleugodno letovišče in klimatično zdravilišče za daljše bivanje in to prav posebej za čas od Binkošti do 15. julija, dokler ne prične glavna sezona. Okolica Aljaževega doma je že brez snega. Zanimivo je ravno ta čas — in seveda brez nevarnosti — opazovati iz daljave plazove, ki drče sedaj, ko se taja sneg navzdol iz triglavskih sosedov!

Mariborske vesti.

Dopoldanski pevski koncert priredi naša Glasbena Matica v nedeljo ob 10. uri v veliki Götzovi dvorani v Mariboru. V vseh velikih mestih pripravljajo take koncerte v dopoldanskih urah, ki je glava najbolj čista, srce pa najbolj dovteto za mile zvoke naše lepe pesmi. Za okoličane kaj lepa prilika, da se tega koncerta udeleže v mnogobrojnem številu. Opozarjamo na zelo pripravne železniške zveze: V Maribor prihajajo med 7. in 9. uro vlaki iz juga (Celje), severa (Spilje), vzhoda (Ptuj) in zahoda (Koroško), odhajajo pa popoldne med pol 4. in 7. uro zopet na vse strani. Cestokrat so ravno okoličani godrnjali, da ne morejo obiskovati večernih predstav, ker nimajo pripravnih železniških zvez na razpolago. Prilika se sedaj nudi, ne zamudite jo. Dobro bi bilo, da si vsak preskrbi vstopnico potom predprodaja. Opozarjamo na plakate.

Ne zamudite priške! Kakor smo že poročali, se vrši pevski koncert Glasbene Maticice v Mariboru v nedeljo, 16. t. m. v prostorni Götzovi dvorani ob 10. uri popoldne. Za obiskovalce so kaj pripravne železniške zveze dopoldne in popoldne. Pa tudi tisti okoličani, ki ne stanujejo ob železnici, bodo lahko posestili naše lepo mesto bodisi peš, ali z vozili. Saj je vendar prijetnejše hoditi podnevi, kakor, v poznih nočnih urah. Zato na noge! Vsi h koncertu, da slišite našo milo pesem. Predprodaja vstopnic pri Zlati Brišnik v Slovenski ulici.

Slovensko mariborsko gledališče. Zadnji čas so se pojavile o slovenskem mariborskem gledališču razne vesti. Njih prave resničnosti se sicer nismo imeli prilike doznati, vendar želimo prav iz srca, da bi bile izvite iz trte. Bodisi kakorkoli že: slovensko gledališče v Mariboru se je pričelo leta 1919 in ne sme več prenehati! Tih in pazno smo zasledovali, kaj je delal letos g. gledališki ravnatelj Hinko Nučič in javno mu smemo in moramo čestitati k dovršitvi te naloge. Malodane iz nič je ustvaril na severni meji Jugoslavije važno kulturno postojanko, ki je stala nedvomno v prvi vrsti z ostalimi v državi, v gotovih ozirovih je pa naravnost pravača. Kdor pozna zakulisne delo gledališkega ravnatelja poleg onega, kar je pokazal na deskah, ta bo znal vse to primerno oceniti. In po enem letu — vsega konec!? Ne, tega pač ne smemo dopustiti pod nikakršnim pogojem! Zakaj bila bi ta sramota nič manjša od one, ako bi morali oditi Jugoslovani iz Maribora. Nedopustno je pa tudi, da bi dobili namesto dosedanjega nekaj manjvrednega, slabšega. Popolnosti nam je treba, ne pa poslabšanja. Vsaj kultura naj nam bo nekaj celotnega, ker je treba, da delamo za njo vsi, če se že drugje res bolj težko zedinimo. Mislim namreč pri tem: vrzimo se vsi na delo, da ostane slovensko mariborsko gledališče: prvič kakor je, drugič, pa, da mu ne odrekanje nikdar soprošči pri izboljšanju. V tem trenotku še ne vem, kje je krivda, a eno mi je jasno: takoj jo je treba popraviti, pa naj bo zgoraj ali spodaj! V takih slučajih je treba, da smo rahločutni kot potresna opazovalnica. Ako smo časih res tako skromni, da pravimo: saj veliko itak nimamo, moramo biti pa toliko odločni in ponosni, da si ohranimo vsaj to. Vsak, ki je v to poklican: delaj in stori tu svojo dolžnost! Pa ne, da bi vili morda vence časnikarskih razmotrikanj in prerakanj, dolgih pogajanj in vse podobne običajne navlake in med tem nam je lisica ježa izgnala. In „Madel süß“ bi s slastnim zadovoljstvom iznova pogljal svoje lajne.

Posledica generalnega štrajka. Mariborski generalni štrajk je imel med drugim tudi to dobro posledico, da je pokopal pokrovitelja in dušo komunistične zalege, zloglasnega Ogrinca. Nekdaj visokoleteči mož vzornega obnašanja je postal čez noč general brez armade in zaničevan pustolovec. Zanimivo bi bilo izvedeti, ako je od tistih treh milijonov laških lir katere je baje prejel Nachtigall od Italijanov, da vprizori revolucijo pri nas, padla v Ogrincevo malo tudi kaka laška lira?

Pojavi g. dr. Ivana Lah. V zadnjem „Delavcu“ je obelodanil kulturni delavec dr. Lah svoje pojave. Res, veliko je teh pojavov za mladega človeka, ki bi naj bil rajši delal, pa je le dosedaj neprestano pohajkoval. Iz teh Lahovih pojavov je razvidno, da gospodine Lah doslej sploh ni nič delal, ampak živel kot ptice-selivke od samih pojavov. Ravno v Mariboru pa je zadel Lahov brezdolni in dobro plačani pojav na zaslužno odslovitev iz brezposelne službe. Ako si pa domišlja g. dr. Lah, da mu bo narod štel njegove pojave kot kulturno delo, se presneto moti. G. doktor, trpeli smo do sedaj vsi, a sedaj zahteva mo delo od kulturnih delavcev.

Kavarna Rotovž v Mariboru je glavno zavetišče mariborskih Nemcev in renegatov. Če jo obišče Slovenec, mu ni na razpolago niti eden slovenskih ali hrvaških časopisov. Priobčujemo notico samo radi tega, da se sličnih zavetišč vsak, kateri vsaj malo slovensko čuti, izogiblje. Posestniku kavarne, g. Kalfjer-ju pa svetujemo, če so mu že slovenski listi antipatični, naj si najme vsaj slovenske uslužbenke, da se ne bo gostom, kateri tje zaidejo, streglo v nemškem jeziku, ki ga vsak niti ne razume. Smo v jugoslovenskem Mariboru in zahtevamo iste pravice, katere so zahtevali Nemci v stari Avstriji od nas!

Apel na ljudomila srca Mariborčanov! ProstoVOLjni rešilni oddelček mariborske požarne brambe, kojega človekoljubno delovanje je obče znano, je radi raznoterih popravil orodja, kot popravila rešilnega avtomobila, kojega popravilo stane čez 50.000 K, prišel v velike denarne stiske. Obrača se na vsa ljudomila in plemenita srca mariborskega prebivalstva, da mu priskočijo z darovi na pomoč, vsled česar bo priredil na binkoštno soboto in nedeljo, to je dne 22. in 23. maja, zbirco ter prosil, da mu vsak, kdor le količkaj premore, prihiti s prostovoljnimi darovi na pomoč. Gospodične in gospe, katere bodo v imenovanih dnevih nabirale prispevke in se tako žrtvovale za dobro in plemenito stvar, naj vsak, kdor le količkaj premore, osreči z obilnimi darovi!

Izlet k Sv. Urbanu pri Mariboru napravijo prihodno nedeljo, dne 16. t. m., Mariborčani, imenoma zabavno društvo Jadran, Jugoslovenska matica in Prekija. Odhod iz malega vezbališča (Urbanova ul.) ob 7. uri zjutraj. Ob poldeseti uri maša pri Sv. Urbanu. Popoldne zabava. Vsi, ki so po koncertu Glasbene Maticice zadržani na vdeležitvi, naj pridejo po popoldne. Vabljeni so vsi mariborski Slovenci. Pri deževnem vremenu se preloži izlet na poznejši čas.

Drž. stanovanjska komisija v Mariboru opozarja ponovno, da se sprejemajo stranke le ob sredah in sobotah in sicer od 8. do 12. ure dopoldne. Dalje naznanja, da so tačas vse prošnje za podelitev stanovanj brezuspešne, ker ni nobenih stanovanj na razpolago.

I. slovenski orlovski tabor.

Zborovanja vseh naših krščanskih društev. Ob prvem slovenskem orlovskem taboru v Mariboru koncem julija se vrše zborovanja vseh naših krščanskih organizacij. Slovenska kršč. socialna zveza predloži načrt za nadaljnje prosvetno delo

v velikem obsegu. Orlovska zveza bo imela v petek 30. julija svoje prvo zborovanje zastopnikov vseh odsekov in duševnih voditeljev, v soboto 31. julija pa bo glavno zborovanje. Fantovske Marijine družbe imajo zborovanje v soboto 31. julija dopoldne in popoldne, zvečer pa cerkvene oblasti v cerkvi oo. frančiškanov. Orliška zveza ima tudi zborovanje. Slovenska Straža priredi v soboto, 31. julija popoldne manifestacijo za zasedeno ozemlje. Jugoslovenska strokovna zveza osnuje delavsko internacionalo na velikem zborovanju. Slovska zveza praznuje svoje 20 letnico. V petek, 30. julija obišče učitelstvo Slomskov dom, v soboto 31. julija, njegov grob. Ima skupno zborovanje s češkimi in hrvaškimi učitelstvom. Društvo kafetov zboraže v ponedeljek, 2. avgusta, ravnotako Jugoslovenska kmetiška zveza in Obrina zveza. Jugoslovensko katoliško dijaštvo bo imelo veliko zborovanje, ki bo trajalo tri dni. Slovenija bo številno zastopana ravnotako Hrvatska. V sporedu nastopijo organizacije samostojno kot „Mladeniške zveze“, „Marijine družbe“, „Dekliške zveze“, „Kmetiške zveze“, itd.

Sporedu prvega slovskega Orlovskega tabora v Mariboru od 29. julija do 2. avgusta 1920.

28. julija (sreda) prihod tekmovalcev za prvenstvo. krščansko socialnega dijaštva.

29. julija (četrek) tekma za prvenstvo, zborovanje Jugoslov. dijaške Lige, zveč. pozdravni večer dijaštva.

30. julija (petek) tekma vrst višjih in nižjih oddelkov, dijaštva, zborovanje orlovskih delegatov. popold. prihod gostov, zvečer komerz.

31. julija (sobota) Orlovske in Orliške zborovanje, kongres fantovskih Marijinih družb, proslava 20 letnice Slomškove zveze, zborovanje Slov. kršč. soc. zveze, Slov. straže, Jugoslovenske delavske zveze, Društva kat. rokodelskih pomočnikov, dijaštva, popoldne zborovanje Slov. kat. akademičnega starešinstva, ustanovitev Zveze pevskih in dramatičnih odsekov, skušnje za sv. mašo in javno telovadbo, manifestacija za zasedeno ozemlje, pedoknica godb odposlanca sv. Očeta, zvečer slavnostni koncert „Ljubljane“ in umetnice-Orlice sestre Kreyslove iz Brna (klavir), v romarski cerkvi pri oo. frančiškanih večerne slavnosti.

1. avgusta (nedelja) slavnostni obhod, sv. maša, slavnostno zborovanje, popoldne javna telovadba na Tezmem.

2. avgusta (ponedeljek) zborovanje Jugoslovenske kmetiške zveze, Obrtne zveze, Društva slov. kafetov. Odhod gostov v Ljubljano.

3. avgusta (torek) izlet gostov na Bled.

4. avgusta (sreda) do 6. avgusta 1920 tridnevni soc. tečaj voditeljev krščansko socialnih organizacij.

Dopisi.

Sv. Anton v Slov. gor. Tihopolstvo cvete pri nas vedno bolj in bolj. Se celo kmetijski fantje in dekleta izglednih hiš se ne sramujejo prodajati svoje poštenje in svojo čast za ničvredni nemški denar. Nobena resna beseda ne pomaga, narodnost jim je deveta briga.

Rečica ob Savinji. Pred letom dni se je tukaj ustanovilo Dramatično društvo. Dozdaj je vprizorilo te-le igre: „Čeh in čar Letuša“, burka iz vojnih časov, „Halo, tren je tu, ali: Veseli večer ob Savinji“, slika v več dejanjih, „Oj zeleni grmi na gmajni, zakaj ste se posušili?“, odlomek iz Goethejevega dela: „Reinecke-Fuchs.“ „Morska taca na vratih, ali: Kako Čič krave molze“, veseloigra. „Kokošji dihur“, opereta. „Naduti Taljanaš“, slika iz zasedenega ozemlja. „Dolarji v pismu“ in „Zaboji brez žrebljev“, zaloigra iz polpreteklih časov. Tudi s poučnimi predavanji širi Dramatično društvo kulturo med flosarji; n. pr. iz zgodovine: „Razmberje Jugoslovanov do nemškega Gradca za časa vojne.“ Iz umetnosti: „Najnovjši kupleti v flosarskem slovtvu.“ Iz zdravilstva: „Masle na glavi.“ Iz gospodarstva: „Kako naj pripomaga požarna bramba k glediškim odrom!“ Iz pravosodja: „Komedijanti pred okrajnim komisarjem.“

Sv. Peter na Medvedovem selu. Na poučnem sestanku Dekliške zveze se je obravnavalo sledeče: 1. Pomen socialne in politične izobrazbe za ženstvo, razpravljaj g. voditelj. 2. Korist govora, pojasnjevala Drofenik. 3. Vrta gospodinja, sreča družine, govorila Vehovar M. 4. Prednosti kmetiškega stanu, naštevala Inkret J. 5. Devica Orleanska, življenjepis, slikala Šmid. 7. Ljubezen do Boga in do samote, deklamovala Drofenik. 7. Življenje ni praznik, prednášala Imenšek. Č. g. voditelj je vsako točko še posebej razložil. Zapelo se je tudi več pesmi. Prihodnji sestanek se vrši mesca junija.

Orlovski vestnik.

Celje. Ljudskošolski orlovski naraščaj priredi v nedeljo, dne 16. maja popoldne ob pol 4. uri v dvorani pri Belem volu Finžgarjevo igro: „Ptičji kralj“. Na vspredu je naraščajska telovadba, deklamacije in govor. Priidite in spoznajte bote orlovsko vzgojo mladine!

Braslovče. Na binkoštni ponedeljek, dne 24. maja bo prvič nastopil braslovski Orel. Na tem orlovskem taboru, pri katerem sodeluje celjsko okrožje bodo nove fantovske čete prisegle na zmagoslavno orlovsko zastavo. Vsa katoliška društva so iskreno povabljeni!

Cerkveni glasbenik. Izšla je 3. in 4. številka „Cerkvenega glasbenika“ kot glasilo Cecilijinega društva v Ljubljani s prilogo vred, obsegajočo več skladb kot Premrlovo „Ave Kraljica maja“, Klemenčičevo „Majniška pesem Jezusa“ ter več drugih krasnih skladb za mešane zборе s partiturami vred. Naroča se pri „Cecilijinem društvu“ v Ljubljani ter stane celoletno 20 K, za dijake 12 kron. Toplo priporočamo!

325

Pohištvo

TVORNICA IN ZALOGA MARIBOR KOROSKA CESTA 46 53

Peter Hochnegger
in drugovi Tovarniške cene

Mala naznanila

Razna:

JOSIP NEKREP
tesarski mojster in stavbeni podjetnik v Mozartovi ulici 59 v MARIBORU se priporoča za popravila in za napravo novih stavb za točno izvedbo.

URE vsake vrste se sprejmejo v popravilo. Postrežba točna. Cene zmerne
Jan Ignacij, Maribor
Glavna pošta, 2. nadstr., levo.

Kupi se!

LES

rezan, tesan, okrogel, drva in oglje kupi v vsaki množini

„SEVER“
društvo lesnih industrijalcev dravske doline

MARIBOR,
Aleksandrova cesta 45.

Kupujem po najvišjih cenah hlode, rezan in tesan jelov kakor trd les ter vsakovrstna drva za kurivo.
Viktor Glaser, lesna trgovina v Rušah pri Mariboru. 1796

Proda se!

Težka zlata zapestnica, srebrne žilice in zjemalke, jabalni črevlji, so po ceni na prodaj. Magdalenska ul. 16, vrata 2, Maribor. 873

Dva lepa dobro ohranjena harmonija proda Karolina Artman, Sv. Jur ob južni žel. 875

Modro platno (plavo) najbolše kakovosti je zdaj na prodaj pri **Aloiziju Gniušek** Maribor, Glavni trg št. 6. 292

Voščilo!

Vse dobro želijo nekdanjemu šefu mestne prodajalne gospodu **vanu Šottarju** k njegovemu godu.

Nastavljeni trgovine Preac

RESTAVRACIJA „NARODNI DOM“
v MARIBORU
se najtopleje priporoča za obilen obisk

HINKO KOSIČ, RESTAVRATER

Gospodarska zadruga za Prekmurje, Murško polje in Slovenske gorice

Prodaja razne manufakture za moške in ženske obleke, vseh vrst špecerije, čevlje, usnje, deske, stavbeni les in poljedelske stroje.

Kupuje pšenico, žito, koruzo, ajdo, proso, oves, kože, sploh vse kmetijske pridelke.

Posreduje pri nakupu večjih poljedelskih strojev, kakor parnih mlatilnic in motorjev.

Pravico kupovati in prodajati zadrugi imajo samo člani.

Novi člani se sprejemajo v zadrugi pisarni v Gornji Radgoni in pri vseh podružnicah.

Glavna trgovina in pisarne v Gornji Radgoni.

Podružnice: Gornja Radgona, Murska Sobota, Cankova, Dolnja Lendava, Radgona, Križevci pri Ljutomeru, Beltinci. 259

Službe:

Mizar-predelavec
vešč dela na strojih, energičen in delaven se sprejme za takojšnji nastop. Prosto stanovanje, kurjava in razsvetljava, plača po dogovoru. Ponudbe na uredništvo lista pod „mizar-predelavec“. 369

Kontorista ali kontoristinja, v vseh pisarniških delih izurjen, vešč hrvatskega ali slovenskega in nemškega jezika kakor tudi stenografije išče tovarna Ignac Jellenc, Karlovac. 378

Vrtnar ali vrtnarica, marljiv, dobro izurjen, pošten in trezen se sprejme v paromlin Majdič, Celje. 374

Gospodarska banka v Ljubljani

Poziv k subkripciji delnic

Ministrstvo trgovine in industrije je z odlokom z dne 4. marca 1920, VI. št. 299 dovolilo podpisanim ustanovitev delniške družbe „Gospodarska banka v Ljubljani.“

V smislu §§ 7 in 8 pravil znaša delniška glavnica 4.000.000 K in je razdeljena na 10.000 v gotovini polno vplačanih delnic po 400 K, ki se glase na prinositelja. Te delniška glavnica se sme na predlog upravnega sveta po sklepu obnega zborazvišati do 8.000.000 K z izdajo nadaljnjih delnic po 400 K ki se mora v gotovini polno vplačati.

Osnovno glavnico 4 milijonov kron oddamo v javno subkripcijo in sicer

10 000 delnic po K 400 — nominalne.

Nominalna cena se mora pri subkripciji takoj v gotovini polno plačati odbivši 4 odstotke kot obresti od dneva vplačila do 30. junija 1920. Vrh tega je vplačati za stroške izdaje delnic po K 20— za vsako delnico.

Subkripcija se vrši **od 10. maja do 31. maja t. l.**

Prijave sprejema: **Zadružna zveza v Ljubljani.**

Delnice so deležne čistega dobička od 1. julija do 31. decembra 1920. Vsakemu subkripcijentu bo izdala Zadružna zveza potrdilo o številu subkripcijanih delnic in o celokupnem vplačanem znesku. Subkripcijentom se bo o dodelitvi delnic poročalo.

Po dodelitvi delnic se izroče subkripcijentom proti vrnitvi potrdil o subkripcijanih delnicah časna potrdila o številu vplačanih in dodeljenih delnic. Subkripcijentom, katerim se sploh niso mogle dodeliti delnice ali pa ne v znesku pri subkripciji vplačane svote, se vrne obenem odgovarjajoči znesek oziroma prebitek.

Delnice se izroče pozneje proti izročitvi časanih potrdil o dodeljenih delnicah

V smislu § 16 pravil daje na obnem zboru vsakih pet delnic po en glas.

V Ljubljani, 3. maja 1920.

Josip Burgar, posestnik Hraše pri Smedniku. Franc Cerar, tovarnar, Stob pri Domžalah. Karol Čuč, ravnatelj Jugoslavanske tiskarne v Ljubljani, Ivan Finžgar posestnik, Breznica, Vladimir Kobi, veleposestnik, Breg pri Borovnici, Jernej Kopač, tovarnar, Sp. Šiška, Fr. M. Kramberger, tovarnar Domžale. Evg. Legat, ravnatelj Zadružne zveze v Ljubljani. Dr. Ivan Mazeč, odvetnik, Litija.

Carrara marmor-ja

prvo vrstnega je došlo več vagonov. — Raznovrstna naročila nagrobnih spomenikov, plošč za pohištvo itd. sprejema

Kamnoseška družba Celje.

Hranilnica in posojilnica društva katoliških moistrov v Mariboru, Vetrinjska ulica 20

obrestuje vloge po 4%

in daje posojila proti poroštvu. Urajuje v ponedeljek in četrtek od 5.—7. ure pop.

Veletrgovina

Ludovik Kuharič Ormož

nudi svojo veliko zalogo vsakovrstnega modnega, manufakturnega blaga, platna itd. Nadalje priporoča vedno sveže špecerijsko blago, moko, olje. Nakup in prodaja poljedelskih pridelkov. Dobava vsakovrstne železnine, traverz, cementa, kakor tudi poljedelskih in drugih strojev. — Uvoz in izvoz vseh vrst rezanega in stavbenega lesa. — Lastna motorna žaga. Glavna zaloga delniškega

(((piva)))

TRGOVINA

dobro idoča v največjem industrielnem kraju Slovenije ob glavni cesti blizu župnijske cerkve se radi rodbinskih razmer odda takoj v najem. Pojasnila daje:

Alojz Šlander, krojaški mojster
Št. Pavel pri Preboldu, Štajersko.

RAZGLAS.

48. redni občni zbor delničarjev mariborske eskomptne banke

določen na 18. majnika 1920 ob 10. uri dopoldne se **prekliče** ter se vrši **redni občni zbor** dne 31. majnika 1920 ob 10. uri dopoldne v dvorani Mariborske eskomptne banke, Aleksandrova cesta št. 11.

DNEVNI RED:

1. Poročilo upravnega sveta o poslovnem letu 1919.
2. Poročilo nadzornega odbora.
3. Zaključek o čistem dobičku.
4. Volitev članov upravnega sveta.
5. Volitev nadzornega odbora.
6. Zvišanje delniške glavnice od 6.000.000 na 10.000.000 K.
7. Sprememba pravil.
8. Slučajnosti.

Tisti gg. delničarji, ki se hočejo udeležiti obnega zboru, morajo položiti delnice Mariborske eskomptne banke s tekočim kuponom do najdalje 20. maja 1920 pri blagajni mariborske eskomptne banke v Mariboru ali pri njenih podružnicah v Velikevcu in Murski Soboti, kjer se jim bodo izročila tozadevna potrdila.

Novi gg. delničarji blagovolijo predložiti do tistega dne interimske liste.

Upravni svet Mariborske eskomptne banke.